

عاشیق غریب ایله شاه صنم داستانین نشر اولوب یا اولمایان نسخه لریندن

رضا همراز

rhamraz@gmail.com

عاشیق غریب ایله شاه صنم داستانی آذربایجاندا هابئله یاخین - اوزاق اولکه لرده سئوگی داستان لاریمیزین سیراسیندا حسابلانیرلار . بو گونه کیمی ایستر اولکه میزده ، ایسترسه ده اولکه دن قیراقدا بو داستانا عاید بیر نئچه کیتاب نشر اولوب ، سینه دن سینه یه میلی وارلیغیمیزین قوروقچولاری آدلانان عاشیق لار واسطه سی ایله ده شن مجلس لریمیزین بزی اولموشدو . بو داستان حاقیندا علمی یازی لارین سایه قدر آز اولسالاردا ، دیمی یازی لارین سایه مع الاسف داها آرتیق اولموشدور !

گویا ایلر قاباق اونجول فارس شاعیری ، رودکی نین دیوانیندا بیر بیت وار کی بو عاشیق غریبه اشاره اولدوسون سوپله ین لر اولوب :

ادب مگیر و فصاحت مگیر و شعر مگیر

نه من غریب ام و شاه جهان غریب نواز

دوغروسو بو بیت ده شاه صنم داستانینا اشاره اولونوب می ؟ مگر بو داستانین یاشی ۱۰۰۰ ایله چاتا بیلر ؟ بونلار بیر سواللار دیر کی نه من ، نه ده باشقا لاری جواب تاپا بیلمه میشیک . اما بوندا بیلیریک کی ، بوداستانین بیر سیرا گوزل لیک لریندن یا خود یاخین لیق لاریندان ائله شاه اثریمیز اولان دده قورقودون بامسی بئیر کینده مشاهده ائله مک مومکون دور . « بو داستانین ایزلرین دده قورقوت بویلارینین اوچونجوسو ، بامسی بئیرک بویوندا گورمک اولار . بامسی بئیرک بویوندا بانی چیچک اون آلتی ایل سئوگی سینین یولون گوزله بیر . شاه صنم ده دوققوز ایل غریبه انتظار چکیر . اورادا یالانچی اوغلو یالینچق بئیرکین اولدو خبرین طایفاسینا چاتدیریر بورادا ایسه بو خبری چاتدیران شاه ولد دیر . هر ایکی داستاندا ایکی سئوگی اراسیندا خبر آپاریب گتیرنلر بازرگانلار دیر . هر ایکی داستاندا اوغلان اوزون سورن غربتدن گلدیکی زامان اونو تانیملرلار . بئیرک داستانیندا بئیرکین آتاسی بای بورا بگین عاشیق غریب داستانیندا غریبین آناسی بانو خانیمین گوزلری آغلاماقدان توتولوبدور . هر ایکی داستاندا اوغلان گلندن سونرا اونلارین گوزلری آچیلیر و بیر داها ایشیق دونیانی گوره بیلیرلر . هر ایکی داستاندا اوغلان آداخلی سینین توینا گلیر و بیر ماجرالاردان سونرا یالانچی رسوای اولور و ایکی سئوگیلی بیر - بیرینه قووشور . ایکی داستانین آراسیندا اولان بیر بئله بنزیش لر هئج ده تصادفی اولانمازلار . طبیعی کی عاشیق غریب داستانین یارادان بئیرک داستانینا نظری اولوبدور . « اما بو قونودا گرک کی داها آرتیق دقت یئتیریب ، موضوع علمی آراشدیرلسین .

فولکلور و داستانلاریمیزین اوزمانلاری همین داستانین یارانماسین صفوی دورونه عاید بیلیرلر . البته بیر آز درین باخندا ائله اوزامانا عاید بیر سیرا آفاق یئرلری ده گورونمک ده دیر . داستانین دیلی ، دیلچیلیک تاریخی و بئلنچی - بئلنچی موضوع لار

بو اثرین یاشین اوزاقلارا آپاریب چاتدیریر . اورادا گئدن شعرلرین اوزل لیک لری نین بیر قسمیده ، ائله بونا آیدین آیت اولاییلر .

یاخشیییلیریک کی ، صفوی دورو آذربایجان دایا اهمیته مالک بیر اولکه ایدی . شاه عباس بورادان یوزلر معمار ، شاعیر و نه ییلیم هانسی هنرمندین یا بیلک آدمی نین الیندن یاپیشیب ، اصفهانی دا آباد ائله مک نیتی ایله اورا کوچوتموشدو . او زامان تبریزین بویوک بیر اهمیت لی شهر اولدوسون تاریخچی لر گوزل یازمیشلار . عاشیق غریب ایسه اوزو شخصاً بیر شعرینده بو موضوع یا گوزل جه توخونموشدور :

دینله بین آغلار تعریف انده یم

آچیلیر باهاردای گولو تبریزین

دویونونده بایرامدا اطلس گلیر

پوزلماز یشلی آلی تبریزین

**

تبریزین اطرافی داغدیر مئشه دیر

ایچینده اوتوران بی دیر پاشادیر

سکیز من محله ، یوز مین کوشه دیر

چارسوسی بازاری یولو تبریزین

**

پهلوانلار کسبب گلیر یاغلانیر

جمله بازار گاملار اوندایلنیر

اوج یوز آلتیمیش یوکی یزدن باغلانیر

الدن اله گیزی مالی تبریزین

**

باشینا دؤندویوم بگ لر آغلار

اوغرلو اوجاقدیر آلی تبریزین

عزیز گونلر سئیره کشته چیخارلار

گئیینوب یاشیلی آلی تبریزین

**

بیلیمیرم کی بو حسابلار نئجه دی

آداملاری تمام لوطی بئچه دی

سکیزمین محله ،دؤرت مین کوچه دی

اولماز بو بوش یئری خالی تبریزین

**

اپلیگی هنددن بوکولور گلیر

باغداددان برنجی اکیلیر گلیر

قویونو موغاندان چکیلور گلیر

گرجستاندان گلیر باللی تبریزین

**

پیرلر دولوسون ایچدیم سویکنرم

اینیب عشیقین دریاسین یولیرم

عاشق غریبم مدحین ائیلرم

منم ایندی رستم زالی تبریزین

**

«عاشق غریب» سؤیلر اوج خانه بندی

هیچ سانایا گلمز مسجیدی کندی

بوتون الدہ ائتدیمیز روایت لره گوره عاشیق غریبین اصلی تبریز شهریندن ایدی . ماراقلی دیر کی ، گاهدان نسخه لرده توروز عیبارتی ده یازمیشلار . رحمتلی عاشیق حسین ناموری نین روایتینه اساس ، عاشیق غریب تبریزین دوه چی محله سیندن ایدی . سونرا لار گئدیر صاحب الامر و بیر ماجرالارا راستلاشیر . عاشیق غریبین ترک دیار ائدیپ یا خود علم اویرنمک آردی جا باشقا اولکه لرده گزدینندن ده سوز – صحبت آچان آز اولمامیشدیر . ماراقلی دیر کی ، اونون داهای آرتیق گزیب دولاندیغی شهرلر ائله تورک اوتوراق لاری اولموشلار . مثلاً او حلب شهرینه گندیپ چیخیر . بیلیریک کی حلب ان اسکی دورلردن ائله تورک اوتوراقی اولان بیر شهر اولوب ، حالیا دا ائله همین شهرده تورک جه دانیسانلارین سانای آز اولمامیشدیر . بویوک شاعیریمیز نسیمی نین ده مزاری ائله همین شهرده اولوب . اوندان اونجه سهروردلی شیخ شهاب الدینین ده مزاری ائله اورادا اولوب . یا داهای قاباقلار تورک دونیاسینین اویوندویو بویوک حکیم ، موسیقیچی ، طیب طرخان فارابی نین ده مزاری حلب ده اولوب . پس گورونور کی عاشیق غریب حلبی اورکدن سئویر . بلکه ده ائله اورادا باسدیریلان تورک عالیم لرینه گوره !

او ، بیر مدت ده تغلیس ده یاشاییب . بیلیریک کی تغلیس ده واختی ایله علم اوجاقلاریندان اولموشدور . اورانین نوفوسونون بویوک بیر مقیاسین واختی ایله بورچالی ائیلندن اولان قاراپاق لار تشکیل وئرمیشلر . سون زامانلار ایسه جلیل محمد قولو زاده کیمی بویوک انسان ، دنیا شهرتلی ملانصرالدین درگی سین ائله اورادا نشر ائتمیشلر . میرزه شفیع واضح ، میرزه فتحعلی آخوند زاده ، شمس الحکما آدلانان تبریزلی حکیم میرزه علی خان لعلی و ... ایللر اورادا یاشاییب – یاراتمیشلار هئج ، بلکه ائله اوزلرین ده اورادا تورپاغا قویموشلار . یوزلر سنده دایاناراق اورادا دا تورک لرین بول – بول یاشاماسی سبب اولموشدور کی، عاشیق غریب بیر زاماندا اورا آفاق دویسون .

سوز عاشیق غریب دن و اونون سئوگی داستانیندان گئدیردی . بو داستانلارا گوزگزدیریب ، اونون حاققیندا محدود یازی لارا گوز گزدیرنده یئنی بیر حقیقت ده اوزه چیخیرکی آشاغی سطرلرده اونا توخوناغام .

ایللردن قاباق ائشیتیمیشدیم کی ، تبریز یاخینلیغیندا اولان شعره (شهرک) کندینده بیر مزار وار کی عاشیق غریب آدی ایله داهای تانیمیشدیر . کند اهلی ده ائله بو مزاری عاشیق غریب آدی ایله تانییرلار . اونون مزار داشیندا ، گوز بیکی کیمی قورویورلار . اوندان حثکایه لر سویلورلر . نوه – نتیجه لری ده ائله همین کندده یاشاماقدادیر لار . ۹۷/۷/۲۰ ده همین کندن گوروش قسمتیز اولدو . کندی قوناق سئور اهالیسی بیزی قارشای لایب چای – چورک ده وئردی لر . عاشیق غریب حاقدا یئندی یاشدان ، یئتمیش یاشا قدر اولان آغ ساققال – قارا ساققال لار دانیشدیلار . اما سوزلرین چوخو ائله بیر بیرلرینین

اوستونه دوشوردو ! آنجاق سونکو آراشدیرمالاریمیزدا بیر حقیقته یاخینلاشا بیلدیک . اودا بوکی بیزیم تاریخ ده ایکی عاشیق غریبیمیز اولموشدور !

بیرینجی دونه بو ادعانی ثابت ائله مه یه ائله اونون مزار داشی ایله عائله سینین سوز - صحبتیدن یارارلانیریق . دئدیک لره گوره عاشیق غریبین وفاتیندان هله ۱۹۲ گئچیر . یعنی مزار داشیندا هجری ۱۲۴۸ قید اولونموشدور . حال بوکی الیمیزده اولان الیازمالارین بیرینین یاشی ۲۹۲ دیر . یعنی داها شوپیه یئری اولمور کی ، بو عاشیق غریب ، شهره کندینده اولان عاشیق غریب دئییل . یا داها باشقا جور دئسک ، بونلار بیر بیرلری ایله آداس اولموشلار . اونون اوز آدی رسول ، عتبات سفرینه مشرف اولدوغونا گوره کربلایی رسول شهرکی تانینمیش دیر . کربلایی رسولون قیزی طوطیا خانیم دان بیر اوغلان اولور کی آدی ، آدی گوزل اولور. اونون اوغلو، حسن ، حسنین اوغلو ایسه حسین و حسینین اوغلو ایسه رحیم دیر کی، بو گون شهره کندینده اوز اوشاقلاری ایله یاشاماقدادیر . کند اهلی نین دئدیک لرینه گوره ، بو شاعیرین ده لقبی غریب اولوب ، اما عاشیق غریب دن بلکه ۳۰۰ ایل دن سونرا یاشاییب - یاراتمیشدیر . تاسف له بو عاشیقین شعرلری ائله اونجول عاشیق غریبین شعرلری ایله بیر بیرلرینه قاتیشمیشدیر .

ایندی دئدیمیم کیمی عاشیق غریب ایله شاه صنم آدینا نشر اولوب یا الیازما شکلینده قورونوب منیم گوزومه دین کیتابلارین سیاهیسیین بئله گوستره بیله رم . البته بونودا آرتیرم کی ، بو کیتابلاردان علاوه اونلار کیچیک - بویوک مقاله ده بو قونودا یازیلیمیشدیر کی ، اونلاردان واز گئچدیک .

۱- هذا کتاب عاشق غریب و شاه صنم : گویا ان اسکی الیمیزده اولان نسخه دیر کی بو سئوگی داستانیندا الیمیزده دیر ، بو الیازما هجری ۱۱۴۸ کتابت اولونوب. بو ۶۸ صفحه لیک کیتابین رسم الخطی عثمانی شیوه سینده اولوب .

۲- مناقب عاشقه غریب و شاه صنم خانم : نسبتاً اوخوناقلی خط ایله یازیلان همین اثر ۱۲۵۴ هجریده قلمه آیینمیشدیر . نسخه دن آنلاشیلیر کی ، عثمانی روایتی اولوب ، هابئله تورکیه ده کتابت اولونموشدور . بو الیازمانین چاپ اولوب ، اولماماسیندان خبریم یوخدور .

۳ - (مثنوی) عاشق غریب و شاه صنم : بو کتاب دا کی « آستان قدس رضوی » کیتابخاناسیندا قورونماقدادیر ۱۲۶۸ قمری ده قلمه آیینمیشدیر . کیتابین کاتبی محمد تقی بن محمدخان صوفیانلو اولوب . آنجاق کیتابین آدینا باخمایاراق کی مثنوی یازیلیب ، نظم و نثر دن عبارت دیر . چوخ احتمال کی همین الیازمادا نشر اولونمامیشدیر .

۴- عاشق غریب : کیتاب داش باسما طرزلی ایله گویا نشر اولموشدور . خطی اوخوناقلی اولان همین نسخه ۱۳۰ صحیفه لیک بیر اثر دیر کی هجری ۱۲۶۸ ده احمد موفتوی نین کتابتی ایله سونا چاتمیشدیر .

۵- عاشق غریب : همین الیازمادا ۷۲ صفحه لیک دیر کی ، اونون بیر اوزو محقر آرشیو یمیزده دیر . مع الاسف بو نسخه ده تاریخ قید اولونمامیشدیر . همین نسخه ده بیر یاردیمچی نسخه کیمی ایشله نیله بیلر .

۶- مثالی عاشق غریب : بو نشر اولونمیش اثر کی ۱۱۲ صفحه دیر، اوزلویونده دیرلی بیر نسخه دیر . تاسف له همین

نسخه نین ده کتابت تاریخی بو سطیرلرین یازارینا آیدین اول بیلمه دی .

۷- عاشق غریب : بو ارزشلی ۹۶ صفحه لیک نسخه ده چاپ سربى اصولی ایله تورکیه ده نشر امکانی کسب ائتمیشدیر .

کتاب اسکی عثمانلی شیوه سینده اولوب و بیر عاشقانه روایتی بیان ائدیر . یازق لار اولسون کی بو نسخه ده ده تاریخ قیده آیینمیشدیر .

۸- عاشق غریب حکایه سی : بو نسخه نین عنوانین بئله یازمیشلار: « تواتر ایله مشهور و متعارف اولان عاشق غریب حکایه

سی » به زبان ترکی عثمانی . بو روایت امنیت چاپخاناسیندا و ۱۳۳۰ هجری ده باسیلمیشد. کتابین حاشیه سینده سئوگی داستانلاریمیزدان اولان طاهر زهره یه ده یئر آچیلیمیشدیر .

۹- عاشق غریب حکایه سی : همین کتابین دقیق آدی « تواتر ایله مشهور و متعارف اولان عاشق غریب حکایه سی » بئله

ذکر ائدیلمر . کتاب ۴۸ صفحه ده هجری ۱۳۲۰ ده نشر اولونوب . همین نسخه نین ده حاشیه سینده طاهر زهره داستانی نقل اولونموشدور.

۱۰- عاشق غریب : دورد پرده لیک بو نمایشنامه ده اوزلویونده انترسان بیر ایشلردن اولوب. آدین چکدیمیز کتاب ۴۸

صحیفه ده ۱۳۳۶ هجری ، میلادی ۱۹۱۸ میلادی دهباکی نین برادران اوروج اوف مطبعه سینده داش باسما اصولی ایله چاپ اولونموشدور .

۱۱- Aşık Garip hikayesi : بو اثر بیر دوقتورا تئزی دیر کی ، تورکیه ده آتا تورک اونیورسته سینین نشر سیراسیندا

چاپ اولموشدور . کیتابی یا دها دوغروسو پایاننامه و تئزی یازان دوقتور فیکرت تورکمن دیر . بو اثر ۱۹۷۲ ده باسیلمیشدیر .

۱۲- عاشق غریب ایله صنم : جیبی قطعینده اولان بو اثری ده ائله تبریزین فردوسی نشری ۱۳۵۹ ینجی ایله ۱۴۳ صحیفه

ده نشر ائده بیلیمیشدیر . نسخه نین سون صحیفه سینده « یازانی سیروس قمری و دکتر کنعانی » عیبارتیندن بو ایکی نفرین قلمه آلماسی بللی اولور .

۱۳- Aşık Garip : بیر روایت دیر کی ۱۹۹۹ میلادی ده پروفیسور دوقتور ناظم هدایت اوغلونون همتی ایله ساحلی و

گوزل شهر طرابزوندا ۳۱۲ صحیفه ده لاتین الفابدی ایله یاینلانمیشدیر . همین کتاب اوزلویونده ارزشلی بیر ایش دیر .

۱۴- عاشق غریب و شاه صنم / قصه ی عامیانه / بو اون صحیفه لیک داستانی علیرضا ذیق فارسیجا ترجمه ائتمیشدیر . بو

عاشقانه متن ده اوزلویونده اوخومالی دیر .

۱۵- عاشق غریبه شاه صنم : بو نسخه نی ده علی بابالو حاضیرلامیشدیر . اثری تبریزین چالیشان ناشرلریندن اولان نباتی

نشری ۹۰ ینجی ایله ۱۱۵ صحیفه ده نشر ائده بیلیمیشدیر .

۱۶-خسته قاسم و عاشیق غریب شاه صنم : ۱۳۸۰ ینجی ایل تبریزده باسیلان کیچیک حجم لی اثری ده عاشیق حسین ساعی قلمه آلمیشدیر .بو کیتابین بیرینجی بولومو خسته قاسیم اولوب ، اکینجی بولومو ایسه ۷۰ ینجی صحیفه دن « عاشیق غریب و شاه صنم » داستانی آدی ایله باشلامیشدیر .

۱۷- sahsenem – Garyp : همین اثر کی تورکمنستانین عشق آبادشهرینده نشر اولوب تورکمن واریانت لاریندان محسوب اولور . کتاب ۲۰۱۴ ده ۱۶۰ صحیفه ده لاتین الفابدی ایله نشر اولوب .

۱۸-شا صنم غریب : هله نشر اولمامیش ۲۰۰ صحیفه دن عبارت اولان تورکجه میزین « تورکمن » واریانت لاریندان دیر . بو واریانتی توپلایان محمد ابراهیم توکل آدلی بیررسی دیر کی گویا هله اثر نشر امکانی ناپمامیشدیر .

۱۹-عاشیق غریب و شاه صنم : بو اثری ده تبریزین مشهور کتاب ساتانلاریندان و ناشر لریندن اولان فردوسی نشری چاپ ائتمیشدیر . کیتابین نشر تاریخی اولماسادا ، شاه دورونده چاپ اولماسی چوخ احتمال وئرلیر .

۲۰-عاشیق غریب ایله شاه صنم داستانی : ۴۷ صحیفه دن عبارت اولان بو داستانی خویلو علیرضا ذیق ائشیدیب یازمیشدیر . کیتاب نشر اولماسادا ، اینترنت واسطه سی ایله الیمیزه یئتیشمیشدیر .آنا دیلیمیزده یازیلان همین اثر خوی روایتی دیر .

۲۱-: Asil garip : بو نسخه ده بیلگین آدالی آدلی بیرسینین امگی دیرکی ، اونو آنکارا اونیورسته سی ۱۹۷۲ ایل ۷۷ صحیفه ده چاپا بوراخمیشدیر . کیتاب اوزلویوندا ماراقلی بیر ایش دیر .

۲۲- عاشیق غریب : حالیا الیازما شکلینده اولان بو روایتی ده رحمتلی عاشیق حسین ناموری قلمه آلمیشدیر . اوست سطرلرده دئدییمیز کیمی اونون فیکریجه عاشیق غریب دوه چی لی اولوب سونرالار گندیب تفلیس ده دونیاسین دگیشمیشدیر . بو اثر ده تاسف له نشر اولونمامیشدیر .

۲۳-عاشیق غریب : ۹۶ صحیفه دن عبارت اولان ، عثمانی شیوه سی ایله یازیلان عرب الفباسینداکی بو اثرده کتابین سون صحیفه لری دوشدوغونا گوره مع الاسف تاریخی بللی اولمادی . اما کیتابین کاغذیندا ، هابئله شیوه سیندن آیدین اولور کی یوزدن چوخ یاشلی بیر اثر دیر .

۲۴-آشیق غریب ایله شاه صنم : بو اثری ده غفار غفار زاده دیزجی آدلی شفاهی حلق ادبیاتیمیزین بیر هوسکاری توپلامیشدی . کتاب ۱۳۹۳ ینجی ایل تبریزین یاشارقلم نشر واسطه سی ایله ۱۶۸ صحیفه ده بازارا ارائه اولونموشدور .

۲۵- عاشیق قریب - شاه صنم داستانی : بو روایتی ده عاشیق حسین ساعی نشر ائتمیشدیر . ماراقلی دیر کی ، گوردویوموز کیتابلاردا یالنیز همین نشر غریب یئرینه ، قریب یازمیشدیر . بو اثری ده تبریزین اختر نشر ۱۳۹۶ ده ۱۴۳ صحیفه ده اوخوجو کوتله سینه تقدیم ائتمیشدیر.

تبریز یاخینلیغیندا اولان شهره کندی . عاشیق غریبین مزاری اوسته

قاینالار ، ایضاح لار :

- ۱- متن ده گلن کتابلارین هامیسین گوروب وراق لامیشیق . اونا گوره تکرار ائتمه دن چکیندیک
- ۲- ماراقلی دیر کی گوزدن گئچیردییمیز نسخه لرین هامیسی غریب شکلینده یازیلیمیشلار ، قریب یوخ !
- ۳- بیر سیرا اسکی الیازمالاردا تبریز سوزو توروز کیمی گلیمیشدیر . بو عیبارت ده منه چوخ ماراقلی گلدی .

۴- سایین علی برازنده نین عالمانه مقاله سیندن / عاشیق قریب و شاه صنم / یارارلانمیشام . همین مقاله ده ده بیر

سیرا نشر اولان عاشیق غریب کیتابلارینا اشاره اولونوب.

۵- شهره لی عاشیق غریبین دوردونجو نسلیندن اولان کربلایی رحیم گوزل له حضوری مصاحبه میز

۶- ۹۷/۷/۲۰ ده شهره کندیدده حضور تاپیب ، کربلایی عاشیق رسول شهرکی «عاشیق غریب» ین مزاریندان گوروش .

۷- دیوان رودکی . متن ده گلن بیر بیت شعری شاعیر دوستوم عباس سهرابی « بینابلی شاهین » بیزه لطف ائتمیشلر کی بو نوع ایله اوز تشکروموزو بیلدیریرم .

۸- عاشیق غریب داستانین دده قورقودداکی ایزلری. بهرام اسدی

۹- فولکلور آراشدیریجی دوستوم علی برازنده دن بیر چوخ نسخه لرین منیم اختیاریمدا قویدوقلارینا گوره ، اوز منت دارلیغیمی بیلدیریرم .

۱۰- بو سئوگی داستانینا گوره بیر فیلم ده ایشله نیلیب کی اونون مشخصاتین بئله گوسترمک اولار :

کارگردان : Dodo Abashidze سرگئی پاراجانف

سناریو : Gia Badridze

نقش آپاران لار : Yuri Mgoyan سوفیکو چپارلی . Ramaz Chkhikvadze . Konstantin Stepankov

فیلمین موزیکی : Javanshir Guliyev

فیلم گوتورن : آلبرت یاووریان

هزینه قوبان شرکت : Kartuli Pilmi

فیلم دوزه نیلن ایل : ۱۹۸۸

فیلمین زمانی : ۷۳ دقیقه

فیلم جورله نیلن اولکه : گورجستان

فیلمین دیلی : گورجو ، آذربایجانی و ...

۱۱-مین بیر گنجه کیتابیندا (حکایت عجیب و غریب) باشلیقلی بیر حکایه ده وار کی ، اورادا بیرسینین آدی غریب

اولموشدور . باخ : هزار و یک شب ، ترجمه : عبداللطیف طسوجی ، جلد ۴ - ص ۲۴۴ - تهران نشر جامی ۱۳۸۳

۱۲-بو یازی دا گلن اوچ کیتابین سیاهی سین سایین سعدالله دنیوی لطف ائله میشلر کی تشکر ائدیریک .

۱۳-عالیم قلمداشیم دوقتور حسین فیض الهی نین بیر سیرا فیکر یاردیمی اولموشدور کی بورادا ساغ اولون دئییریک .